

การศึกษาการเปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนของแรงงานคนและเครื่องจักร ในการผลิตมันสำปะหลัง

การศึกษาการเปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนของแรงงานคนและเครื่องจักรในการผลิตมันสำปะหลัง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนการในการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรและแรงงานคน ในพื้นที่จังหวัดกำแพงเพชร นครราชสีมา สระแก้ว และกาญจนบุรี โดยใช้ข้อมูลการผลิตปีเพาะปลูก 2555/2556

สำหรับขั้นตอนการผลิตมันสำปะหลังจากการศึกษาพบว่า ในปีเพาะปลูก 2555/2556 เกษตรกรตัวอย่างใช้เครื่องจักรในการเตรียมดินทั้งหมด สำหรับขั้นตอนการปลูก เกษตรกรตัวอย่างไม่มีการใช้เครื่องจักรกลในการปลูก แต่ขั้นตอนการเก็บเกี่ยวนั้นเกษตรกรตัวอย่าง มีทั้งการใช้แรงงานคนและเครื่องจักรกลในการเก็บเกี่ยวมันสำปะหลัง

ผลการศึกษาด้านต้นทุนการผลิตมันสำปะหลังของเกษตรกรที่ใช้แรงงานคนในภาคเกษตรมีต้นทุนทั้งหมดเป็นเงินสดไร่ละ 5,417.42 บาท รายได้เฉลี่ยไร่ละ 9,709.90 บาท และมีรายได้สุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดที่เป็นเงินสดไร่ละ 4,292.48 บาท สำหรับต้นทุนการผลิตมันสำปะหลังของเกษตรกรที่ใช้เครื่องจักรกลการเกษตรมีต้นทุนที่เป็นเงินสดไร่ละ 4,492.88 บาท รายได้เฉลี่ยไร่ละ 9,212.58 บาท และมีรายได้สุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดที่เป็นเงินสดไร่ละ 4,719.70 บาท เมื่อทำการวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตของเกษตรกรทั้ง 2 กลุ่มแล้ว พบว่า เกษตรกรที่ใช้เครื่องจักรกลในการเก็บเกี่ยวมันสำปะหลังมีรายได้สุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดที่เป็นเงินสดสูงกว่าเกษตรกรที่ใช้แรงงานคนเก็บเกี่ยวมันสำปะหลังไร่ละ 427.22 บาท

ในการผลิตมันสำปะหลัง จากการศึกษาพบว่า มีการขาดแคลนแรงงานในการผลิตมันสำปะหลังทั้งขั้นตอนการปลูกและขั้นตอนการเก็บเกี่ยว และเกษตรกรตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ทราบว่า มีเครื่องปลูกมันสำปะหลัง อีกทั้งการส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรที่เหมาะสมแก่เกษตรกรมีไม่มาก ดังนั้น ภาครัฐควรสนับสนุนให้มีการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรในการผลิตมันสำปะหลังทดแทนแรงงานที่เหมาะสมในแต่ละพื้นที่การผลิต เพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตของเกษตรกร รวมทั้งพัฒนาเครื่องจักรกลการเกษตรโดยเฉพาะเครื่องปลูกมันสำปะหลัง

ฐานข้อมูลงานวิจัย

ชื่องานวิจัย : การเปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนของแรงงานคนและเครื่องจักรกลในการผลิต
มันสำปะหลัง

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย :

เพื่อศึกษาเปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนการในการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรและ
แรงงานคน

ประเภทงานวิจัย : งานวิจัยทางสังคมศาสตร์

วันที่เผยแพร่งานวิจัย : ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2557

ช่องทางการเผยแพร่ :

ศูนย์บริการข้อมูลเศรษฐกิจการเกษตร เว็บไซต์สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

**จำนวนผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัย/ประชาชน/เกษตรกรกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับรู้และนำงานวิจัยมาใช้
ประโยชน์ :**

- มากกว่า 1,000 คน

ผลประโยชน์หรือคุณค่าหรือมูลค่าเพิ่มที่ได้รับจากงานวิจัย :

1. เพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนเจ้าหน้าที่ภาครัฐในการให้คำแนะนำ/คำปรึกษาแก่เกษตรกรใน
การตัดสินใจเลือกรูปแบบการผลิตมันสำปะหลังได้อย่างเหมาะสม

2. เพื่อใช้ประกอบการเสนอแนะนโยบายและการวางแผนในการใช้เครื่องจักรกลการเกษตร
ทดแทนแรงงานภาคเกษตรสำหรับการผลิตมันสำปะหลังต่อไป

ความสอดคล้องของผลประโยชน์ที่ได้รับกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย :

เกษตรกร และภาครัฐทราบถึงต้นทุนและผลตอบแทนการในการใช้เครื่องจักรกลการเกษตร
และแรงงานคนในการผลิตมันสำปะหลัง

ความสอดคล้องของงานวิจัยที่มีต่อตัวชี้วัดกระทรวง :

-